

Rapport

Projectnummer: 369006

Referentienummer: SWNL0256399

Datum: 12-02-2020

Verkennd natuuronderzoek Pater Becanusstraat te Beek en Donk

Een oriënterend onderzoek in het kader van de wet- en regelgeving voor natuur

Concept

Opdrachtgever:
Ruimte voor Ruimte Beheer BV
Brabantlaan 3
5216 TV 'S-HERTOGENBOSCH

Verantwoording

Titel	Verkennd natuuronderzoek Pater Becanusstraat te Beek en Donk
Subtitel	Een oriënterend onderzoek in het kader van de wet- en regelgeving voor natuur
Projectnummer	369006
Referentienummer	SWNL0256399
Revisie	C1.1
Datum	12-02-2020
Auteur	Daisy de Vries
E-mailadres	daisy.devries@sweco.nl
Gecontroleerd door	Mark Grutters
Paraaf gecontroleerd	
Goedgekeurd door	Maarten Mouissie
Paraaf goedgekeurd	

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
1.1	Aanleiding	5
1.2	Kader van het onderzoek	5
1.3	Doelstelling	5
2	Wet natuurbescherming: Natura 2000-gebieden.....	8
2.1	Toetsingskader	8
2.2	Methode	8
2.3	Analyse van mogelijke effecten	10
3	Wet natuurbescherming: soortenbescherming	11
3.1	Toetsingskader	11
3.2	Methode	13
3.2.1	Bronnenonderzoek.....	13
3.2.2	Habitatgeschiktheidsbeoordeling	13
3.2.3	Analyse en toetsing mogelijke effecten	13
3.3	Voorkomende ecotopen	13
3.4	Vaatplanten.....	15
3.5	Vogels	15
3.6	Vleermuizen	16
3.7	Grondgebonden zoogdieren	17
3.8	Amfibieën	17
3.9	Reptielen.....	18
3.10	Vissen	18
3.11	Ongewervelden.....	18
4	Natuurbeleidskaders	19
4.1	Toetsingskader	19
4.2	Natuurnetwerk Nederland	19
4.2.1	Toetsingskader	19
4.2.2	Inventarisatie.....	19
4.2.3	Analyse en toetsing effecten	21
4.3	Gebieden buiten het Natuurnetwerk Nederland	21
4.3.1	Toetsingskader	21
4.3.2	Inventarisatie.....	21
4.3.3	Analyse en toetsing effecten	21
4.3.4	Kansen plangebied	21
5	Conclusies en aanbevelingen	23
5.1	Wet natuurbescherming	23

5.1.1	Natura 2000-gebieden	23
5.1.2	Soortenbescherming	23
5.2	Natuurbeleidskaders	23
5.2.1	Natuurnetwerk Nederland	23
5.2.2	Gebieden buiten het Natuurnetwerk Nederland	23
5.2.3	Kansen plangebied	23

Bronnen 24

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Ruimte voor Ruimte Beheer is voornemens om op de locatie Pater Becanusstraat te Beek en Donk, in gemeente Laarbeek, zes woningen te realiseren (zie figuur 1.1 en figuur 1.2). Hiervoor wordt een bestemmingsplanprocedure doorlopen, waarvan het verkennend onderzoek een onderdeel is.

1.2 Kader van het onderzoek

We toetsen projecten of handelingen aan de wet- en regelgeving voor natuur.

De natuurbescherming in Nederland bestaat uit de volgende kaders:

- Wet natuurbescherming:
 - Natura 2000-gebieden;
 - Soortenbescherming.
- Provinciaal beleid:
 - Natuurnetwerk Nederland (NNN);
 - Andere gebieden (buiten het NNN), waaronder:
 - weidevogelleefgebieden;
 - akkervogelgebieden;
 - ganzenfoerageergebieden.
- Gemeentelijk beleid.

Houtopstanden vallen in bepaalde situaties onder de Wet natuurbescherming, maar omdat geen bomen gekapt zullen worden binnen het plan wordt dit verder niet besproken in het voorliggende rapport.

1.3 Doelstelling

Het verkennend onderzoek is er op gericht om een eerste inzicht te krijgen in de mogelijke effecten van de plannen op beschermde natuurwaarden in en om het plangebied. In het rapport worden nodige vervolgstappen besproken die moeten worden genomen met betrekking tot aanvullend veldonderzoek, nader effectonderzoek en nadere procedures.

Figuur 1.1 Ligging van het plangebied.

Figuur 1.2 Stedenbouwkundig plan

2 Wet natuurbescherming: Natura 2000-gebieden

2.1 Toetsingskader

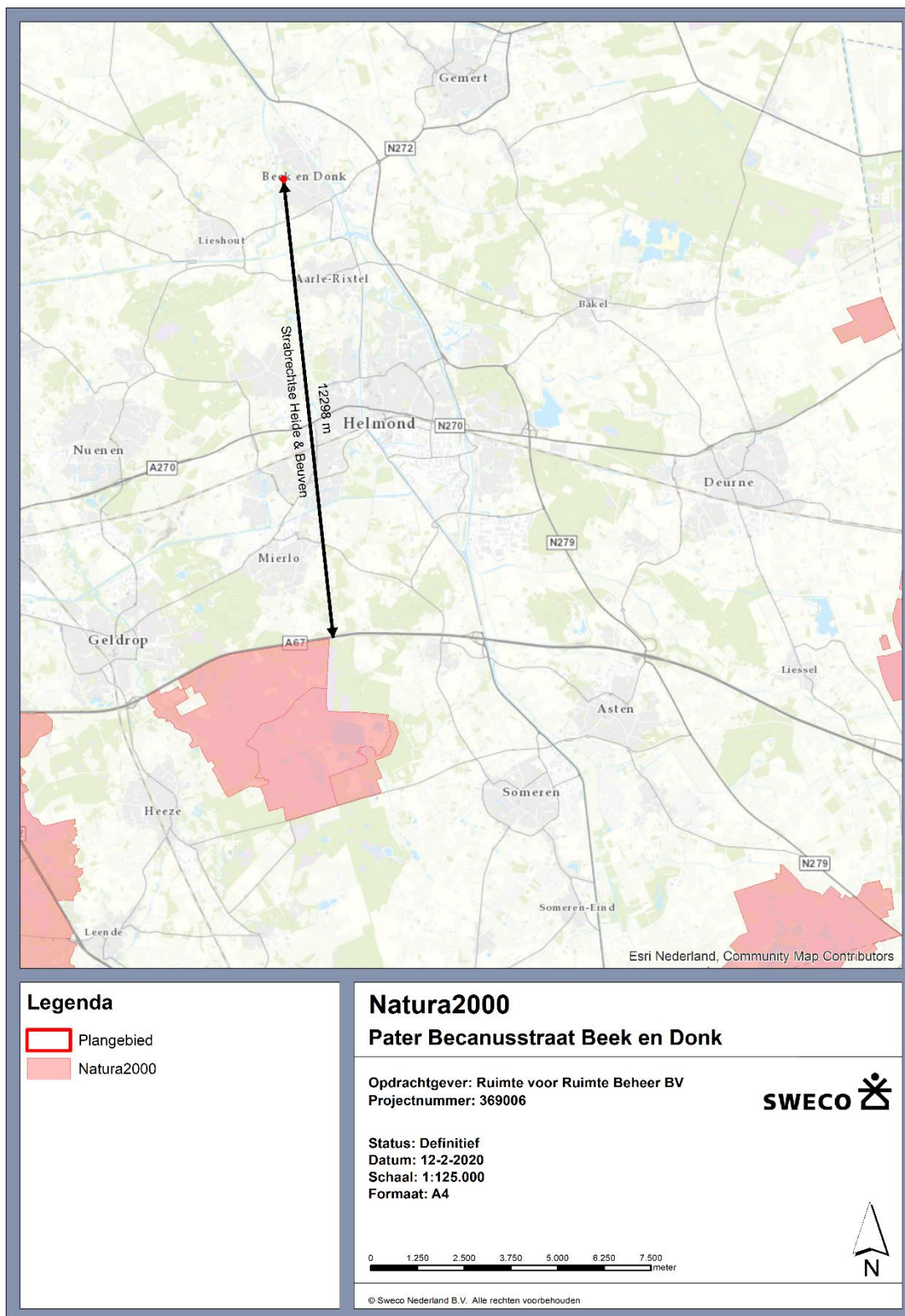
Bescherming van Natura 2000-gebieden vindt plaats op grond van de Wet natuurbescherming. Onder Natura 2000-gebieden vallen de gebieden die op grond van de Europese Vogelrichtlijn en/of Habitatrichtlijn zijn aangewezen. De essentie van het beschermingsregime voor deze gebieden is dat de duurzame instandhouding van soorten en habitats binnen de Europese Unie wordt gewaarborgd. Daarbij zijn instandhoudingsdoelstellingen geformuleerd voor natuurlijke habitats en/of soorten. Dit kunnen behoudsdoelstellingen zijn voor habitats en leefgebieden van soorten die zich al op het gewenste niveau (kwalitatief en kwantitatief) bevinden of uitbreidings- en verbeterdoelstellingen voor habitats en leefgebieden van soorten die zich nog niet op het gewenste niveau bevinden.

Om dit toetsbaar te maken, kent de Wet natuurbescherming (Wnb) een goedkeuringsvereiste voor plannen die significante gevolgen voor de betreffende gebieden zouden kunnen hebben (artikel 2.7, eerste lid, Wnb), en een vergunningsplicht voor projecten en andere handelingen die (significant) negatieve gevolgen voor de betreffende gebieden zouden kunnen hebben (artikel 2.7, tweede lid, Wnb). De goedkeuring of de vergunning wordt alleen verleend wanneer voldoende zeker is dat de instandhoudingsdoelstellingen voor het betreffende Natura 2000-gebied niet in het geding zijn. Wanneer significante gevolgen voor Natura 2000-gebieden op grond van een passende beoordeling niet kunnen worden uitgesloten, kan alleen goedkeuring aan het plan of een vergunning voor het project worden verleend indien de ADC-toets met succes doorlopen kan worden (artikel 2.8, vierde lid, Wnb). Dat betekent dat het project nodig is omwille van een dwingende reden van groot openbaar belang, er geen alternatief mag zijn met minder grote effecten op Natura 2000 en de nodige compenserende maatregelen worden getroffen.

Op 29 mei 2019 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS) uitspraak gedaan over het Programma Aanpak Stikstof (PAS). De Afdeling heeft geoordeeld dat het PAS niet aan alle eisen van de Habitatrichtlijn voldoet. Het PAS geeft onvoldoende zekerheid dat met de uitgifte van ontwikkelingsruimte significante gevolgen voor Natura 2000 zijn uitgesloten. De consequentie is dat het PAS niet als basis voor toestemming voor projecten of andere activiteiten kan worden gebruikt. Toetsing van effecten van stikstofdepositie gaat daarom weer, volgens de in voorgaande alinea beschreven procedure. Voor het uitvoeren van de stikstofberekening wordt nog steeds gebruik gemaakt van de (aangepaste) Aerius calculator. In de navolgende paragrafen is beoordeeld of er effecten op kunnen treden op Natura 2000-gebieden en wat de eventueel benodigde vervolgstappen zijn.

2.2 Methode

Voor de inventarisatie van Natura 2000-gebieden is gebruik gemaakt van de N2000-kaart, beschikbaar via het Nationaal Georegister. Uit deze database blijkt dat het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied op een afstand van circa 12 kilometer ten zuiden van het plangebied is gelegen. Dit betreft Strabrechtse Heide & Beuven (zie figuur 2.1). Alle andere Natura 2000-gebieden liggen op minstens 15 kilometer afstand. In Strabrechtse Heide & Beuven zijn stikstofgevoelige habitattypen aanwezig.

Figuur 2.1 Ligging plangebied (rood omlind) ten opzichte van het Natura 2000-gebied Strabrechtse Heide & Beuven (rood).

2.3 Analyse van mogelijke effecten

Om een indicatie te krijgen van mogelijke effecten op nabijgelegen beschermde gebieden, is gebruik gemaakt van de effectenindicator van het ministerie van Economische Zaken. Bij de toetsing van mogelijke effecten is als activiteit 'woningbouw' gebruikt. Uit de effectenindicator blijkt dat de volgende versturende effecten op de beschermde gebieden kunnen optreden:

1. oppervlakteverlies;
2. versnippering;
3. verzuring van N-depositie uit de lucht;
4. vermesting door N-depositie uit de lucht;
7. verontreiniging;
8. verdroging;
13. verstoring door geluid;
14. verstoring door licht;
15. verstoring door trilling;
16. optische verstoring;
17. verstoring door mechanische effecten.

Door de grote afstand van het voorgenomen plan tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Strabrechtse Heide & Beuven en de beperkte schaal van activiteiten die met het plan gepaard gaan, kunnen alle bovengenoemde negatieve effecten met uitzondering van 3 en 4 op voorhand worden uitgesloten. Dit is ook het geval voor de verder gelegen Natura 2000-gebieden.

De aanlegfase zal mogelijk gepaard gaan met emissie van stikstof. Om de werkzaamheden uit te kunnen voeren, wordt gebruik gemaakt van verschillend materieel. Deze machines zullen, indien deze een verbrandingsmotor hebben, mogelijk onder andere stikstof uitstoten wat uiteindelijk buiten het plangebied neer zal dalen (stikstofdepositie). Deze emissie kan zich vrij gemakkelijk over grotere afstand verplaatsen en zodoende van invloed zijn op Natura 2000-gebieden met stikstofgevoelige habitattypen. De huizen zullen gasloos gebouwd worden, waardoor de gebruiksfase waarschijnlijk emissieloos zal zijn. Om de hoeveelheid en de locatie(s) van de stikstofdepositie te bepalen, is een AERIUS-berekening uitgevoerd. Deze AERIUS-berekening geeft aan dat gedurende zowel de aanlegfase als de gebruikersfase geen toename van de stikstofdepositie $> 0,00$ mol/ha/jaar zal plaatsvinden. De realisatie van de woningen levert op de nabijgelegen stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden geen toename van de stikstofdepositie, hoger dan $0,00$ mol/ha/jaar. Het voorgenomen plan is daarom uitvoerbaar en een vergunning Wet natuurbescherming is voor dit onderdeel niet nodig (Faddegon, 2019).

3 Wet natuurbescherming: soortenbescherming

3.1 Toetsingskader

In de Wet natuurbescherming is de soortenbescherming in Nederland geregeld. Hierbij onderscheiden we drie verschillende beschermingsregimes waaraan verschillende verbodsbepalingen zijn gekoppeld:

Soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1. e.v.)

- Lid 1) Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
- Lid 2) Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
- Lid 3) Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
- Lid 4) Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
- Lid 5) Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Soorten bijlage IV Habitatrichtlijn, bijlage I Verdrag van Bern (artikel 3.5 e.v.)

- Lid 1) Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
- Lid 2) Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
- Lid 3) Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
- Lid 4) Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
- Lid 5) Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Andere soorten (artikel 3.10 e.v.)

- Lid 1) Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - onderdeel a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - onderdeel b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - onderdeel c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Voor *Vogelrichtlijn*- en *Habitatrichtlijn*soorten geldt dat voortplantingsplaatsen en rustplaatsen (inclusief functionele leefomgeving) van beschermde soorten niet opzettelijk verstoord of vernietigd mogen worden en dat exemplaren van beschermde soorten niet opzettelijk mogen worden gedood of verwond. Onderzoeken naar het voorkomen vanuit de *Vogelrichtlijn*- en/of *Habitatrichtlijn* hebben een geldigheidsduur van drie jaar. Na deze termijn dient het onderzoek te worden geactualiseerd.

Ten aanzien van de andere beschermde soorten geldt dat het bevoegd gezag (provincies c.q. ministerie van EZ) de vrijheid hebben om soorten binnen deze categorie vrij te stellen van de verbodsbepalingen uit artikel 3.10 Wet natuurbescherming. In provincie Noord-Brabant geldt onder andere voor ruimtelijke ingrepen een vrijstelling voor soorten uit de soortgroepen zoogdieren (*aardmuis*, *bosmuis*, *dwergmuis*, *dwergpspitsmuis*, *egel*, *gewone bosspitsmuis*, *haas*, *huisspitsmuis*, *konijn*, *ondergrondse woelmuis*, *ree*, *rosse woelmuis*, *tweekleurige bosspitsmuis*, *veldmuis*, *vos* en *woelrat*) en *amfibieën* (*bruine kikker*, *gewone pad*, *kleine watersalamander*, *meerkikker* en *bastaardkikker*). Vrijstelling geldt slechts, voor zover er voorafgaand en tijdens de werkzaamheden, of het gebruik in redelijkheid alles wordt verricht of gelaten om te voorkomen dat de verboden, bedoeld in artikel 3.10, eerste lid, van de wet, worden overtreden. Dit betekent dat, voorafgaand en tijdens de werkzaamheden, in redelijkheid alles wordt verricht of gelaten om te voorkomen dat individuen opzettelijk gedood, gevangen of verzameld worden en vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen opzettelijk beschadigd of vernield worden.

Voor beschermde soorten die niet zijn vrijgesteld en de voorgenomen activiteiten strijdig zijn met de bepalingen in de wet, geldt een ontheffingsplicht. Deze kan alleen worden verleend, indien de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Voor vogels geldt in afwijking hierop dat voor verstoring geen ontheffing nodig is, indien de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Het is ook mogelijk om voor beide categorieën soorten te werken volgens een goedgekeurde gedragscode die is afgestemd op de wet. Er is dan geen ontheffing nodig.

Naast bovengenoemde verbodsartikelen bevat de Wnb een algemeen geldende zorgplicht. Deze zorgplicht is te allen tijde van toepassing en geldt ook voor niet beschermde flora en fauna:

Zorgplicht (artikel 1.11)

- lid 1) Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
- lid 2) De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - onderdeel a. dergelijke handelingen achterwege laat dan wel,
 - onderdeel b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden geveegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen of
 - onderdeel c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
- lid 3) Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

3.2 Methode

Om effecten op de voorkomende beschermde soorten te kunnen bepalen en om te bepalen of nader onderzoek nodig is, zijn de volgende onderzoeken uitgevoerd:

- bronnenonderzoek;
- habitatgeschiktheidsbeoordeling.

3.2.1 Bronnenonderzoek

De inventarisatie betreft een onderzoek naar de actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten in het plangebied. Het bronnenonderzoek heeft als doel een overzicht te verkrijgen van de beschikbare informatie met betrekking tot het voorkomen van beschermde soorten in het plangebied en omgeving. Hiervoor zijn onder andere de volgende bronnen gebruikt:

- a. Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), periode 2014-2019.
- b. Soortenatlassen.
- c. Websites met verspreidingsinformatie.

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)

Waargenomen beschermde soorten in het plangebied en de omgeving van het plangebied van de afgelopen vijf jaar zijn meegenomen uit deze databank.

3.2.2 Habitatgeschiktheidsbeoordeling

Op basis van een veldbezoek is de geschiktheid van biotopen voor beschermde soorten beoordeeld. Deze beoordeling geeft, gezamenlijk met het bronnenonderzoek, de beschermde soorten(groepen) in beeld die in het plangebied (kunnen) voorkomen. Het veldbezoek heeft plaatsgevonden op dinsdag 10 december 2019 door een deskundig ecooloog van Sweco, Daisy de Vries.

3.2.3 Analyse en toetsing mogelijke effecten

Vervolgens is bepaald in hoeverre effecten op mogelijk voorkomende beschermde soorten kunnen optreden door de voorgenomen activiteiten. Op basis van deze analyse wordt geconcludeerd voor welke soort(groep)en nader onderzoek nodig is.

3.3 Voorkomende ecotopen

Het plangebied was vroeger een plantenkwekerij. Dat is nog goed terug te zien. In het noordoosten dicht tegen de weg aan ligt een vlak van ongeveer 50 x 90 meter met vrij open grond en ingezaaid gras (figuur 3.1). Meer naar het zuidwesten ligt een vlak van circa 30 x 100 meter afgedekte grond met plastic en metalen rijplaten (figuur 3.2). Hiertussen ligt een strookje met gras en wat algemene kruiden als krulzuring, boterbloem en hoornbloem. Deze twee vlakken worden in het zuidoosten begrensd door een greppel voor het regenwater (figuur 3.3), hieronder groeien verschillende grassoorten, wilgenroosje, Canadese fijnstraal, opslag van wilg maar ook lisdodde, riet en pitrus. Hier staat op sommige plekken een klein plasje water in. Volgens omwonenden staat vrijwel nooit de gehele greppel onder water. De oostkant langs de Pater Becanusstraat en zuidkant zijn begrensd met haagbeuken, de westkant met jonge haagbeukstruikjes. Verder loopt er een 10 meter brede verharde weg over het terrein.

Figuur 3.1 Het noordoostelijke deel van het gebied, vrij open grond ingezaaid met gras en de haagbeuk.

Figuur 3.2 Het vlak met de afgedekte grond met dik zwart plastic, metalen rijplaten en brede stenen en af en toe plant die hierdoorheen groeit.

Figuur 3.3 Zuidoostelijk gelegen greppel.

3.4 Vaatplanten

Volgens de NDFF zijn geen waarnemingen van beschermde vaatplanten in of in de omgeving van het plangebied, deze zijn tijdens het veldbezoek ook niet waargenomen. Het plangebied bestaat uit soortenarm, voedselrijk land. Hierdoor ontbreken geschikte groeiplaatsen voor beschermde vaatplanten. Beschermde planten betreffen zeer zeldzame soorten die doorgaans specifieke habitateisen aan hun groeiplaats stellen, veel gekenmerkt door een gering verspreidingsgebied en een onverstoord, natuurlijke biotoop. Het plangebied is, gezien de vorige inrichting als kwekerij, niet geschikt voor deze beschermde planten.

In verband met het niet voorkomen van geschikt leefgebied voor de beschermde vaatplanten en de afwezigheid in verspreidingsdata, en de afwezigheid van de soorten tijdens het veldbezoek, kunnen effecten op beschermde vaatplantensoorten worden uitgesloten. Het aanvragen van een ontheffing op de Wet natuurbescherming is niet noodzakelijk.

3.5 Vogels

Volgens de NDFF zijn drie vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten waargenomen in de omgeving van het plangebied, het gaat hier om de gierwaluw, huismus en roek. Andere soorten met jaarrond beschermde nesten zijn niet in het plangebied te verwachten. Ook is het niet waarschijnlijk dat het plangebied onderdeel uitmaakt van beschermd functioneel leefgebied van andere beschermde vogelsoorten.

De dichtstbijzijnde waarneming van de gierzwaluw in de NDFF ligt op circa 500 meter, tijdens het veldbezoek is de soort niet waargenomen, dit was echter een koude, winterse dag. De gierzwaluw broedt vooral in steden en dorpen waar hij nestelt in donkere holtes in ventilatieschachten, spleten in muren, onder dakpannen en in kerktorens. De gierzwaluw kan niet vanuit het nest opstijgen en moet zich eerst zo'n drie meter naar beneden kunnen laten vallen om weg te kunnen vliegen. Ze jagen boven uiteenlopende habitats in dorpen en steden. Al het voedsel wordt gevangen in de lucht, ze zijn gespecialiseerd in het vangen van insecten in volle vlucht (Vogelbescherming; BIJ12a, 2017). In het plangebied en de directe omgeving is geen geschikte bebouwing aanwezig met de juiste hoogte en/of geschikte openingen. Effecten van de voorgenomen werkzaamheden op de gierzwaluw kunnen daarom worden uitgesloten.

De dichtstbijzijnde waarneming van de huismus in de NDFF ligt op circa 500 meter, tijdens het veldbezoek is de soort niet waargenomen, dit was echter een koude dag. De huismus gedijt het best in een omgeving die sterk beïnvloed is door menselijke activiteiten (BIJ12b, 2017). Huismussen broeden in gebouwen of nestkasten. In het plangebied zijn geen gebouwen aanwezig. De meest dichtstbijzijnde geschikte bebouwing waar de huismus kan nestelen, bevindt zich op 10 meter ten zuiden van het plangebied. Voor huismussen zijn niet alleen broedplaatsen maar ook essentiële leefgebieden jaarrond beschermd. Het plangebied bevat geen hoge kwaliteit leefgebied voor de huismus. De omgeving rondom het plangebied bevat meer en beter geschikt foerageergebied en plekken om een zandbad te nemen. De haagbeuk rondom het plangebied is geschikt als schuilmogelijkheid, deze haag zal blijven bestaan. Werkzaamheden met hoge verstoringsgraad (zoals heien) kunnen mogelijk de huismus (indien aanwezig in de omliggende bebouwing) verstoren. Deze werkzaamheden met hoge verstoringsgraad dienen daarom uitgevoerd te worden buiten het broedseizoen van de huismus (april tot augustus). Indien dit wordt opgevolgd, worden effecten van de voorgenomen werkzaamheden op de huismus uitgesloten.

De roek is ook op circa 500 meter van het plangebied waargenomen volgens de NDFF. De slordige nesten worden in de toppen van hoge bomen gebouwd. De roek is een koloniebroeder, waarvan de oude nesten duidelijk zichtbaar zijn. In of in de directe omgeving van het plangebied zijn hoge bomen afwezig. Er zijn tijdens het veldbezoek bovendien geen nesten van de soort waargenomen. Hierdoor is aanwezigheid en daarmee verstoring van de werkzaamheden op deze soort uit te sluiten.

Tijdens de uitvoeringsfase dient rekening gehouden te worden met de aanwezigheid van broedvogels, de algemene broedperiode loopt van 15 maart tot 15 augustus. Belangrijk om aan te geven is dat juridisch gezien geen vaste broedperiode bestaat, maar dat van belang is of een broedende vogel aanwezig is. De gegeven periodes dienen gebruikt te worden als leidraad waarin de kans op broeden het grootst is. Alle broedende vogels zijn beschermd en mogen niet verstoord worden.

3.6 Vleermuizen

Uit de gegevens van de NDFF blijkt dat in het plangebied geen waarnemingen bekend zijn van vleermuizen. Vleermuizen zijn wat hun keuze voor verblijfplaatsen betreft, globaal in te delen in twee typen vleermuizen: gebouwbewonende en boombewonende vleermuizen. Binnen het plangebied zijn geen geschikte bomen (met scheuren, gaten of loszittende bast) en geen gebouwen aanwezig, waardoor aanwezigheid van verblijfplaatsen van zowel gebouwbewonende als boombewonende soorten kunnen worden uitgesloten (Dietz, 2011). De meest dichtstbijzijnde geschikte bebouwing waar vleermuizen verblijfplaatsen kunnen hebben, bevindt zich op 10 meter ten zuiden van het plangebied (het schuurtje).

Om mogelijke verstoring van verblijfplaatsen te voorkomen, dient rekening te worden gehouden met verlichting. In de actieve periode van vleermuizen (mei tot en met september) dient geen verlichting op of schijnend op het schuurtje of het woonhuis geplaatst te worden.

Naast verblijfplaatsen zijn foerageergebieden en vliegroutes ook van belang voor vleermuizen. Vliegroutes en foerageergebieden die van belang zijn voor het voortbestaan van een populatie zijn jaarrond beschermd. Verschillende soorten vleermuizen maken voor hun vliegroute gebruik van lijnvormige elementen in het landschap, zoals bomenrijen, watergangen en houtwallen om te navigeren en als beschutting tegen wind. Er bevinden zich geen geschikte lijnvormige elementen binnen het plangebied. Verstoring van vliegroutes is daarom uitgesloten. Het plangebied kan mogelijk gebruikt worden als foerageergebied voor vleermuizen. In de directe omgeving (noordelijk en zuidelijk) bevinden zich echter grote oppervlakten van geschikt foerageergebied met water en bomen om te foerageren. Het is daarom uit te sluiten dat het plangebied onderdeel is van een essentieel foerageergebied. Aanvullend onderzoek naar foerageergebied en vliegroutes van vleermuizen is daarom niet nodig. Effecten van de voorgenoemde werkzaamheden op vleermuizen kunnen worden uitgesloten, mits rekening gehouden wordt met verlichting.

3.7 Grondgebonden zoogdieren

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

In de NDFF zijn in de wijde omgeving geen waarnemingen bekend van beschermde grondgebonden zoogdiersoorten. Het plangebied is tijdens het veldbezoek bovendien ongeschikt bevonden voor deze soortgroep. Zo ontbreken bijvoorbeeld oude hollen, steenhopen, holle bomen, bosschages en houtstapels (voor bunzing, marter, wezel en hermelijn) en ontbreken bos en geschikte noten- of besdragende bomen (voor eekhoorn) (Bouwens, 2017; Zoogdierverseniging). In verband met het niet verwachte voorkomen van beschermde grondgebonden zoogdiersoorten in de omgeving van het plangebied en de afwezigheid van geschikt habitat voor de soorten, zijn effecten op deze soortgroep uitgesloten. Het aanvragen van een ontheffing op de Wet natuurbescherming is niet noodzakelijk.

Van de vrijgestelde soorten kunnen, gezien het habitat, mogelijk de dwergmuis, dwergspitsmuis, egel, haas, huisspitsmuis, konijn, veldmuis en vos voorkomen. Voor deze soorten dient wel de zorgplicht in acht genomen te worden. Hiertoe moeten maatregelen genomen worden die beschadiging van individuen zoveel mogelijk voorkomen. Gedacht kan worden aan het werken in één richting en het rustig opstarten van werkzaamheden, zodat mogelijk aanwezige individuen kunnen vluchten.

3.8 Amfibieën

Actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten

Uit de NDFF zijn in de wijde omgeving van het plangebied geen waarnemingen bekend van beschermde amfibieën. Gedurende het veldbezoek zijn ook geen beschermde amfibieën waargenomen. Op basis van verspreidingsgegevens in Nederland kan alle van niet-vrijgestelde soorten aanwezigheid worden uitgesloten, met uitzondering van de rugstreeppad.

Het veldbezoek toonde aan dat het weinige aanwezige water binnen het plangebied niet geschikt is als voortplantingswater voor de deze soort. Zo zijn de oevers te steil en te begroeid. Ook ontbreekt landhabitat in de vorm van losgrondige zandige bodems in het gebied, aanwezige zand is te bereden of bevat te veel stenen en is daardoor te hard om in te graven (BIJ12c, 2017). Door de afwezigheid van waarnemingen van beschermde amfibieën in de wijde omgeving en gebrek aan geschikte voortplantingswateren en geschikt landhabitat kan de aanwezigheid van beschermde soorten uit deze soortgroep worden uitgesloten. In verband met het niet voorkomen van beschermde amfibiesoorten zijn effecten op deze soortgroep uitgesloten. Het aanvragen van een ontheffing op de Wet natuurbescherming is niet noodzakelijk.

Van de vrijgestelde soorten kunnen, gezien het habitat (met name in de regengreppel), mogelijk de bruine kikker en gewone pad voorkomen. Het plangebied kan zowel voortplantingsgebied als landhabitat vormen voor deze soorten. Voor deze soorten dient wel de zorgplicht in acht genomen te worden. Hiertoe moeten maatregelen genomen worden die beschadiging van individuen zoveel mogelijk voorkomen. Gedacht kan worden aan het werken buiten de gevoelige periode van de soorten (deze loopt van 1 maart tot 1 september), het werken in één richting en het rustig opstarten van werkzaamheden zodat mogelijk aanwezige individuen kunnen vluchten.

3.9 Reptielen

Volgens de databank van de NDFF komen binnen en in de wijde omgeving van het plangebied geen reptielen voor. Gedurende het veldbezoek zijn geen reptielen waargenomen. Het plangebied is bovendien ongeschikt bevonden voor beschermde reptielen. Zo ontbreken losgrondige zandige bodems in het gebied, staat in de greppel niet continu water en zijn de oevers te steil en te begroeid (RAVON). Hierdoor is de aanwezigheid van de soortgroep reptielen binnen het plangebied uit te sluiten. Het aanvragen van een ontheffing op de Wet natuurbescherming voor wat betreft reptielen is niet noodzakelijk.

3.10 Vissen

Volgens de NDFF komen binnen en in de omgeving van het plangebied geen beschermde vissen voor. Het veldbezoek toonde aan dat zich geen geschikt water bevindt binnen het plangebied. In de greppel staat niet continu water en de bodem is begroeid met gras en kruiden (RAVON). Hierom is de aanwezigheid van beschermde vissen binnen het plangebied uit te sluiten. Effecten op beschermde vissoorten binnen het plangebied zijn daarom uitgesloten. Het aanvragen van een ontheffing op de Wet natuurbescherming is niet noodzakelijk.

3.11 Ongewervelden

Volgens de NDFF komen binnen en in de omgeving van het plangebied geen beschermde ongewervelden voor. Beschermde insectensoorten en andere beschermde ongewervelden eisen veelal een zeer specifiek habitat, zoals specifieke waardplanten, zeer kruidenrijke vegetatie of stromend water. In het plangebied is geen sprake van een dergelijke leefomgeving met de juiste leefomstandigheden voor deze soorten. Beschermde soorten ongewervelden zijn op basis van het aanwezige habitat uit te sluiten. Het aanvragen van een ontheffing op de Wet natuurbescherming is niet noodzakelijk.

4 Natuurbeleidskaders

4.1 Toetsingskader

Het beleidskader van de overheid dat niet in wetgeving is vastgelegd, bestaat uit:

- Provinciaal beleid:
 - Natuurnetwerk Nederland (NNN);
 - Gebieden buiten het NNN (groenblauwe mantel).

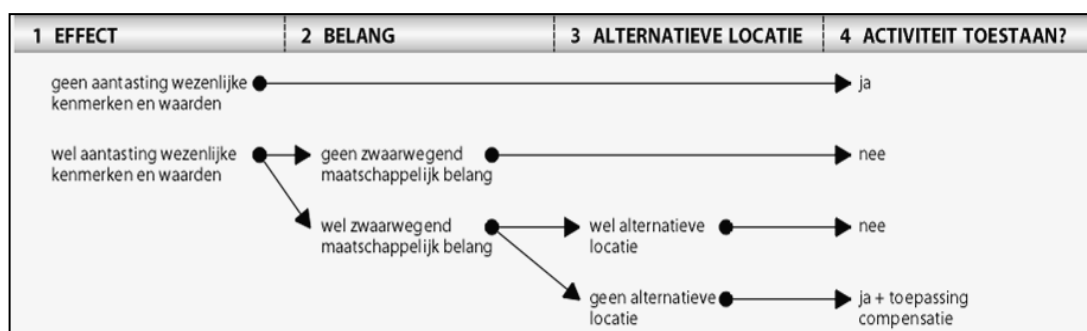
4.2 Natuurnetwerk Nederland

4.2.1 Toetsingskader

Het Natuurnetwerk Nederland is op provinciaal niveau uitgewerkt tot het provinciale natuurnetwerk met kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden, beheergebieden en robuuste ecologische verbindingzones. De wettelijke bescherming (Wro) van het NNN is geregeld via het bestemmingsplan. Het NNB (Natuurnetwerk Brabant) is provinciaal vastgelegd in de Interim Omgevingsverordening Noord-Brabant (2020).

De afweging voor ingrepen in het NNN gaat volgens het 'nee, tenzij-principe'. In figuur 4.1 is dit stapsgewijs weergegeven. Ingrepen met een negatieve invloed op de wezenlijke kenmerken en waarden mogen niet plaatsvinden, tenzij er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang en indien er geen alternatieven zijn. Indien bij een ingreep schade wordt aangericht aan een NNN-gebied, dan dient dit in ieder geval gemitigeerd te worden. De resteffecten aan verlies van kwaliteit en/of oppervlakte dient te worden gecompenseerd. Daarnaast kan salderen van positieve en negatieve effecten op het NNN uitkomst bieden om projecten in het NNN te realiseren.

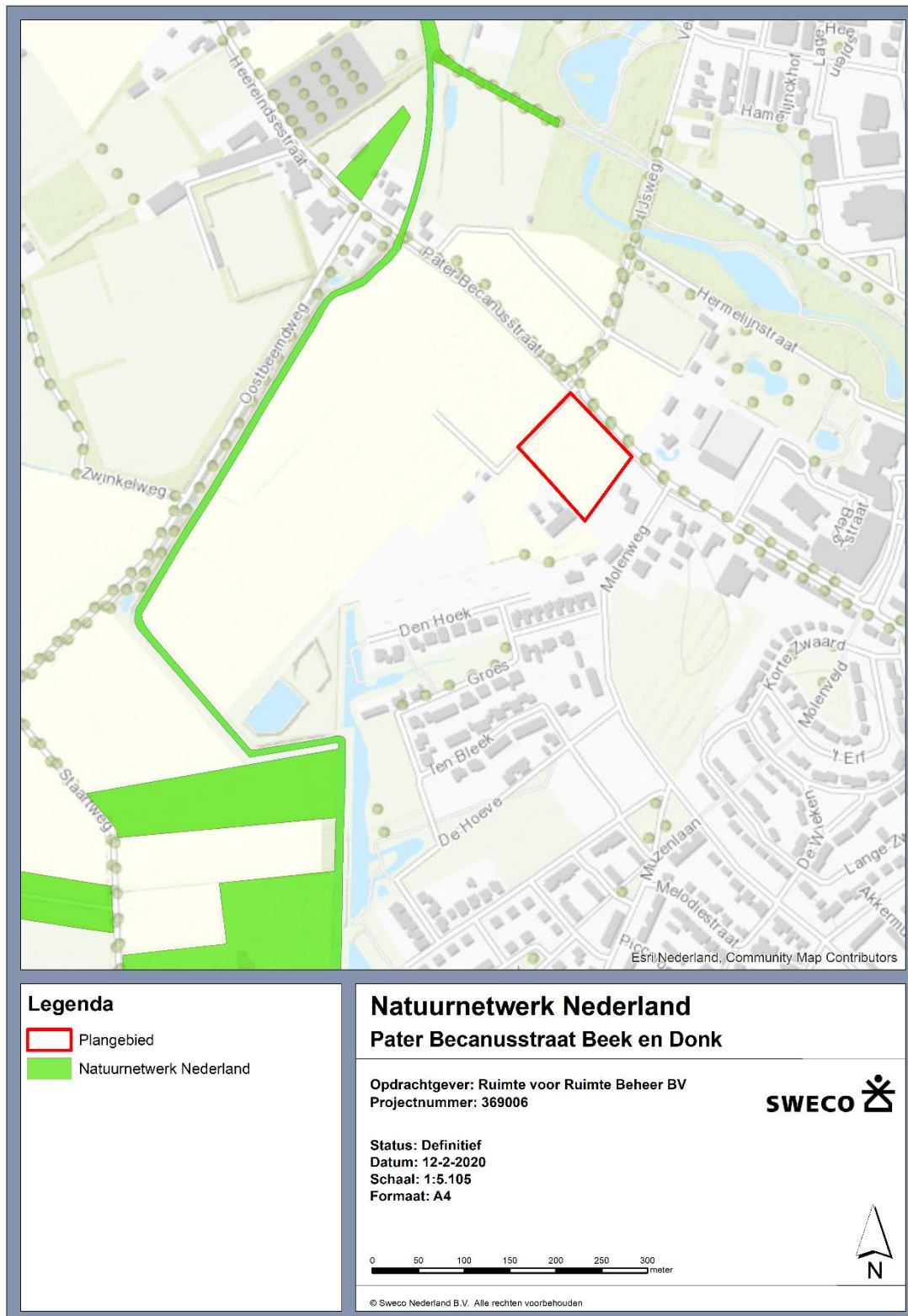
Het verkennend natuuronderzoek geeft inzicht in de ligging van NNN-gebieden in de omgeving van het plangebied en de noodzaak voor het doorlopen van 'nee, tenzij, procedure'. In provincie Noord-Brabant is de externe werking van het NNB van toepassing. Een 'nee, tenzij-toets' behoeft alleen te worden doorlopen, indien er sprake is van een RO-procedure met betrekking tot wijziging van de bestemming van het plangebied.

Figuur 4.1 Het 'nee, tenzij'-principe van het compensatiebeginsel.

4.2.2 Inventarisatie

Voor de inventarisatie is gebruik gemaakt van de interactieve kaart Interim Omgevingsverordening Noord-Brabant. Uit de interactieve kaart blijkt dat het dichtstbijzijnde gebied, behorend tot het NNN, zich bevindt op circa 250 meter ten westen van het plangebied, zie figuur 4.2. Het gaat hier om een ecologische verbinding.

Figuur 4.2 Ligging plangebied (rood) ten opzichte van NNN-gebieden (groen).

4.2.3 Analyse en toetsing effecten

Het plangebied is geen onderdeel van het NNB (zie figuur 4.2), wel bevinden zich op 250 meter van het plangebied gebieden die zijn aangewezen als Natuurnetwerk Nederland, het gaat hier om een verbindingzone. Hiertussen ligt een akker. Gezien de geringe grootte van het plan en de geplande werkzaamheden, is een toename in verstoring onwaarschijnlijk. Het voorgenomen plan leidt daarmee niet tot een aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het nabijgelegen NNN-gebied, extra onderzoek is niet noodzakelijk.

4.3 **Gebieden buiten het Natuurnetwerk Nederland**

4.3.1 Toetsingskader

De wettelijke bescherming (Wro) van de gebieden buiten het NNN is geregeld via het bestemmingsplan. Deze gebieden voor provincie Noord-Brabant zijn vastgelegd in de Interim Omgevingsverordening Noord-Brabant (2020). In Brabant zijn groenblauwe mantel gebieden aangewezen. Binnen de groenblauwe mantel hanteert de provincie een 'ja, mits' benadering. De 'mits' is daarbij vooral gericht op de voorwaarde dat een ontwikkeling een positieve bijdrage levert aan de bescherming en ontwikkeling van de onderkende ecologische en landschappelijke waarden en kenmerken in het gebied.

4.3.2 Inventarisatie

Voor de inventarisatie van beschermde gebieden buiten het Natuurnetwerk Nederland is gebruik gemaakt van de interactieve kaart Interim Omgevingsverordening Noord-Brabant. Uit de interactieve kaart blijkt dat het plangebied grenst aan een gebied van de groenblauwe mantel, zie figuur 4.3.

4.3.3 Analyse en toetsing effecten

Het plangebied ligt grotendeels buiten de groenblauwe mantel. De groenblauwe mantel biedt in beginsel geen ruimte voor stedelijke ontwikkeling. Ruimte voor ruimte-projecten worden echter niet gezien als een stedelijke ontwikkeling. Dit omdat Ruimte voor ruimte-projecten worden gezien als verhoging van de kwaliteit van het buitengebied, doordat het heeft geleid tot sanering van de agrarische sector. De regeling is een afwijking van de regel dat geen nieuwe (burger-)woningen mogen komen in het buitengebied. Algemene voorwaarde is dat Ruimte voor ruimte-woningen op een passende locatie in een bebouwingsconcentratie binnen de groenblauwe mantel komen (Interim Omgevingsverordening Noord-Brabant). Gelet op de voorgenomen ontwikkeling is het doorlopen van een aanvullende procedure daarom niet noodzakelijk.

4.3.4 Kansen plangebied

Het voorgenomen project biedt kansen voor het klimaatbestendig inrichten van de buitenruimte en het stimuleren van initiatieven voor meer biodiversiteit. Bij klimaatbestendig inrichten van de buitenruimte kan onder andere gedacht worden aan de aanleg van een wadi (waterafvoer door infiltratie), bij het stimuleren van de biodiversiteit kan bijvoorbeeld gedacht worden aan gebruik van nestelstenen of dakpannen bij de bouw.

Figuur 4.3 Plangebied (rood) ten opzichte van de groenblauwe mantel (blauw).

5 Conclusies en aanbevelingen

5.1 Wet natuurbescherming

5.1.1 Natura 2000-gebieden

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van een Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde gebied, behorende tot Natura 2000, is gelegen op circa dertien kilometer afstand. Dit betreft Strabrechtse Heide & Beuven. Een uitgevoerde AERIUS-berekening geeft aan dat zowel gedurende de aanlegfase als de gebruiksfase geen toename van de stikstofdepositie > 0,00 mol/ha/jaar plaatsvindt op nabijgelegen stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden. Het voorgenomen plan is daarom uitvoerbaar en voor dit onderdeel is geen vergunning Wet natuurbescherming nodig.

5.1.2 Soortenbescherming

In de omgeving van het plangebied bevinden zich mogelijk huismussen. Om verstoring van essentieel leefgebied van deze soort te voorkomen, dienen werkzaamheden met hoge verstoringsgraad (zoals heien) uitgevoerd te worden buiten het broedseizoen van de huismus (april tot augustus).

In de omgeving van het plangebied bevinden zich mogelijk verblijfplaatsen van vleermuizen. Om mogelijke verstoring te voorkomen, dient rekening te worden gehouden met verlichting. In de actieve periode van vleermuizen (mei tot en met september) dient geen verlichting op of schijnend op het schuurtje of het woonhuis geplaatst te worden.

Tijdens de uitvoeringsfase dient rekening gehouden te worden met de aanwezigheid van broedvogels, alle broedende vogels zijn beschermd en mogen niet verstoord worden.

Er worden diverse niet-beschermden soorten verwachten in het plangebied. Hierop is de zorgplicht van toepassing. Om te voldoen aan de zorgplicht, dienen mitigerende maatregelen te worden genomen. Deze kunnen bestaan uit het werken buiten de gevoelige periode, uitvoeren van de werkzaamheden vanaf één kant, de werkzaamheden rustig opstarten en bij het aantreffen van dieren deze de gelegenheid te geven om het plangebied te kunnen verlaten.

5.2 Natuurbeleidskaders

5.2.1 Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van een gebied, behorend tot het Natuurnetwerk Nederland. Het voorgenomen plan heeft geen effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van het nabijgelegen NNN-gebied en zal de gebieden (ook niet via externe werking) verstoren. Er is geen nader effectonderzoek noodzakelijk.

5.2.2 Gebieden buiten het Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied ligt grotendeels buiten de groenblauwe mantel. Ruimte voor ruimteprojecten worden gezien als verhoging van de kwaliteit van het buitengebied, waardoor woningbouw hier toegestaan is. Gelet op de voorgenomen ontwikkeling, is het doorlopen van een aanvullende procedure niet noodzakelijk.

5.2.3 Kansen plangebied

Het voorgenomen plan biedt kansen voor het klimaatbestendig inrichten van de buitenruimte en het stimuleren van initiatieven voor meer biodiversiteit.

Bronnen

- BIJ12a (2017). Kennisdocument Gierzwaluw *Apus apus*, versie 1.0, juli 2017. Ingezien van <https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-006-Kennisdocument-Gierzwaluw-1.0.pdf> op 9 januari 2020.
- BIJ12b (2017). Kennisdocument huismus *Passer domesticus*. Versie 1.0, juli 2017. Ingezien van <https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-009-Kennisdocument-Huisumus-1.0.pdf> op 9 januari 2020.
- BIJ12c (2017). Kennisdocument rugstreeppad *Bufo calamita*. Versie 1.0, juli 2017. Ingezien van <https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-017-Kennisdocument-Rugstreeppad-1.0.pdf> op 9 januari 2020.
- Bouwens (2017). Handreiking kleine marters in relatie tot soortbescherming. Provincie Noord-Brabant.
- Dietz, C., O. von Helversen & D. Nill (2011). Vleermuizen, Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. Tirion Uitgevers BV Utrecht - Zoogdiervereniging Nijmegen.
- Faddegon, J. (2019). Ruimte voor Ruimte Pater Becanusstraat te Laarbeek – AERIUS berekening. Sweco notitie, referentienummer SWNL0253104.
- Nationale Flora en Fauna Databank (NDFF). *Ecogrid. Uitvoerportaal*. Ingezien van <https://ndff-ecogrid.nl/uitvoerportaal/secure/index.zul> op 8 januari 2020.
- Provincie Noord-Brabant (2020). Interim Omgevingsverordening Noord Brabant. Ingezien van <https://www.brabant.nl/Onderwerpen/Omgevingsbeleid/Interim-omgevingsverordening>.
- RAVON, informatie over beschermde reptielen, amfibieën en vissen.
- Vogelbescherming, informatie over gierzwaluw, huismus en roek. Ingezien van: <http://www.vogelbescherming.nl> op 8 januari 2020.
- Zoogdiervereniging, informatie over bunzing, hermelijn, marter, wezel en eekhoorn. Ingezien van: <http://www.zoogdiervereniging.nl> op 8 januari 2020.